

Sygn. akt VIII C 327/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr.sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G.

przeciwko P. G.

o zapłatę 423,99 zł

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 327/17

UZASADNIENIE

W dniu 26 października 2016 roku powód B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu P. G. powództwo o zasądzenie kwoty 423,99 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 4 września 1998 roku pozwany zawarł z (...) Bankiem S.A. umowę kredytu konsumpcyjnego nr (...) -206- (...) -022. Wobec braku spłaty zadłużenia wierzytelność wynikająca z opisanej powyżej umowy została sprzedana na rzecz (...) S.A., która następnie zbyła dochodzoną pozwem wierzytelność na rzecz powoda na mocy umowy sprzedaży wierzytelności zawartej w dniu 1 marca 2009 roku. Powód nabył od (...) S.A. wierzytelność w łącznej kwocie 289,29 zł, w tym 39,87 zł kapitału. Zawierając umowę, z której wynika dochodzone pozwem roszczenia, pozwany zgodził się na wszystkie jej postanowienia, w tym warunki dotyczące zaliczania odsetek oraz kosztów obsługi wierzytelności. Aktualną na dzień cesji wierzytelności wysokość zadłużenia, w tym wszystkie jego składowe potwierdza m.in. wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności. Na podstawie zawartej umowy kredytu konsumpcyjnego oraz umowy cesji, powód od dnia nabycia wierzytelności kontynuował naliczanie odsetek za opóźnienie w spłacie wymagalnego kapitału w wysokości 43,75 % w skali roku, przy czym w dacie zawierania umowy kredytu nie obowiązywały jeszcze postanowienia art. 359 § 2¹ k.c. – na dzień wniesienia pozwu zaległość z tego tytułu wynosiła 243,86 zł. Łączna wysokość zadłużenia pozwanego na dzień 10 października 2016 roku została stwierdzona dokumentem księgowym w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda i wynosi: 39,87 zł tytułem kapitału, 284,12 zł tytułem odsetek i 100 zł tytułem kosztów. Pomimo wezwania do zapłaty, pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem. **(pozew k. 24-25)**

Na rozprawie w dniu 29 listopada 2017 roku w imieniu powoda jego pełnomocnik nie stawił się – został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany nie stawił się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. W związku z powyższym Sąd wydał wyrok zaoczny. **(wzmianka o wydaniu wyroku zaocznego k. 47)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 września 1998 roku pozwany P. G. zawarł z Bankiem (...) S.A. umowę o kredyt bezgotówkowy na zakup towarów nr (...), na mocy, której Bank udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 2.135,08 zł na okres 24 miesięcy, który pozwany miał spłacić w 24 miesięcznych ratach do dnia 1 października 2000 roku. Kredyt był oprocentowany wg stałej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 25 % w stosunku rocznym, w całym okresie spłaty. Od udzielonego kredytu pozwany zobowiązał się zapłacić prowizję w wysokości 96,08 zł. Integralną częścią umowy kredytu był Regulamin udzielania kredytów konsumpcyjnych, który nie został załączony do akt sprawy. **(kserokopia umowy kredytu k. 32, okoliczności bezsporne)**

W dniu 27 lutego 2009 roku (...) S.A. w G. zawarł z powodem B. (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w G. umowę o przelew wierzytelności. W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 27 lutego 2009 roku zawartej pomiędzy (...) S.A. a powodem wskazano, że przedmiotem przelewu była wierzytelność wobec pozwanego P. G., zaś zadłużenie pozwanego zostało oznaczono na kwotę 39,87 zł z tytułu kapitału, 149,38 zł z tytułu odsetek za zwłokę, 0,96 zł z tytułu odsetek karnych banku, 100 zł z tytułu kosztów. **(kserokopia umowy przelewu wierzytelności k. 34, wyciąg z załącznika do umowy przelewu wierzytelności k. 33, okoliczności bezsporne)**

W wyciągu z ksiąg rachunkowych z dnia 10 października 2016 roku powód wskazał, że zadłużenie pozwanego wynikające z umowy kredytu konsumpcyjnego z dnia 4 września 1998 roku wynosi według stanu na dzień wystawienia wyciągu 423,99 zł, w tym 39,87 zł z tytułu kapitału, 284,12 zł z tytułu odsetek, 100 zł z tytułu kosztów. **(wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 26)**

Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował wskazanego zadłużenia, dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczność bezsporna)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez strony.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie powód B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanego P. G. wynikająca z zawartej przez pozwanego z Bankiem (...) S.A. w dniu 1 września 1998 roku umowy kredytu konsumpcyjnego o numerze (...) w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem. Powód nie wykazał, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanego od pierwotnego wierzyciela, nie złożył bowiem umowy cesji wierzytelności zawartej - według twierdzeń powoda – pomiędzy pierwotnym wierzycielem a (...) S.A.

Powód załączył w poczet materiału dowodowego wyłącznie umowę cesji wierzytelności zawartą w dniu 27 lutego 2009 roku z (...) S.A., nie wykazując jednak w żaden sposób, że podmiot ten wcześniej nabył wierzytelność względem pozwanego od Banku (...) S.A. Z umowy tej wynika wyłącznie, że powód miał nabyć pakiet wierzytelności, oznaczonych na Liście Wierzytelności. Jednocześnie powód złożył wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności pomiędzy (...) S.A. a B. (...) z dnia 27.02.2009 r., który to jednak dokument nie stanowi dowodu na zawarcie wcześniejszej umowy cesji pomiędzy pierwotnym wierzycielem a (...) S.A., ani też dowodu na

istnienie i wysokość zadłużenia pozwanego. Dokument ten, sporządzony w formie tabeli, może być postrzegany co najwyżej jako tzw. dokument prywatny, którego formalna moc dowodowa, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że autor dokumentu złożył oświadczenie zawarte w jego treści. Tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu. Materialna moc dowodowa tego dokumentu bez poparcia go odpowiednimi dokumentami źródłowymi jest nikła. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84).

W konsekwencji uznać należy, że powód, od początku postępowania reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w żaden sposób nie wykazał, że nabył wierzycelność względem pozwanego. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że nabył ze skutkiem prawnym wierzycelność względem pozwanego wynikającą z przedmiotowej umowy kredytu, i że pozwany powinien zapłacić mu należność w opisanej pozwem wysokości. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyżnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148).

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że strona powodowa nie udowodniła również samego żądania pozwu. Uzasadniając roszczenie powód przedstawił wyłącznie umowę kredytu z dnia 1 września 1998 roku, której integralną część stanowił Regulamin udzielania kredytów konsumpcyjnych, który nie został załączony do akt sprawy. Brak jest jakichkolwiek dowodów wskazujących na to, że pozwany nie wywiązał się z obowiązku spłaty kredytu. W uzasadnieniu pozwu brak jest jakichkolwiek danych i twierdzeń faktycznych, co do sposobu wyliczenia dochodzonego zadłużenia, tak w zakresie kapitału, odsetek czy kosztów dochodzenia roszczenia naliczonych przez cedenta (nie wiadomo zresztą z jakiego tytułu). Powód nie wskazał nawet dat i kwot, od których odsetki te wyliczono, tym samym brak jest możliwości jakiegokolwiek weryfikacji prawidłowości wyliczenia (zwłaszcza, że zasadność naliczania odsetek w wysokości 43,75 % w skali roku również nie została wykazana – nie wynika ona z umowy kredytu). W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej.

Wnosząc o zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem powód przedstawił nadto wyciąg z ksiąg rachunkowych z dnia 10 października 2016 roku. Należy jednak zauważyć, że wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej w niniejszym procesie przeciwko konsumentowi.

W wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900), Trybunał Konstytucyjny orzekł bowiem, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004, Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny ocenił część przepisu ustawy o funduszach inwestycyjnych, która nadaje księgom rachunkowym funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyciągom z tych ksiąg moc prawną dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Znaczenie art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych polegało na zmianie reguł dowodowych w postępowaniu cywilnym. Konsument, pozwany przez fundusz sekurytyzacyjny, który kwestionował istnienie albo wysokość zobowiązania musiał wykazać, że nie jest dłużnikiem z tytułu zobowiązań nabytych przez fundusz sekurytyzacyjny i ujętych w jego księgach rachunkowych. Konsekwencją tego przywileju było pogorszenie sytuacji procesowej dłużnika, który musiał bronić się przed powództwem podmiotu wobec którego nie zaciągał zobowiązania. Gdyby wierzycelność nie została zbyta na rzecz funduszu, pierwotny wierzyciel występując z powództwem przeciwko dłużnikowi nie mógłby korzystać ze specjalnych uprawnień procesowych. W omawianym wyroku Trybunał stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie zakwestionowanego przywileju procesowego, wskazując, że uprzywilejowanie ksiąg rachunkowych funduszy sekurytyzacyjnych i wyciągów z tych ksiąg w postępowaniu cywilnym prowadzi do naruszenia zarówno zasady równości stron w procesie cywilnym, jak i zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 konstytucji, co jest rozwiązaniem sprzecznym z konstytucyjną zasadą polityki państwa wynikającą z art. 76 konstytucji - zasadą ochrony praw konsumentów. Przywilej funduszu sekurytyzacyjnego powodowa, bowiem umocnienie istniejącej z natury rzeczy przewagi wyspecjalizowanego podmiotu rynku kapitałowego wobec konsumenta.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało jednak o uwzględnieniu powództwa.

Z przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wynika bowiem, że sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przewidziane w przepisie art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda zastępuje postępowanie dowodowe tylko wówczas, gdy twierdzenia te nie budzą uzasadnionych wątpliwości.

W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu w świetle dokumentów załączonych do pozwu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd wydając w sprawie wyrok zaoczny oddalił powództwo w całości.